

Sierra Leone

LANDRAPPORT 2010

Tack för att du stödjer Plans arbete i Sierra Leone!

Här får du som har fadderbarn i Sierra Leone en rapport om resultaten av Plans arbete i landet under verksamhetsåret som gått. Vi berättar om några av de projekt som Plan, tillsammans med lokalbefolkningen, driver i ditt fadderbarns land och vilka framsteg som gjorts tack vare ditt och andra faddrars stöd.

Sierra Leone

Sierra Leone ligger i Västafrika och har under många år präglats av politisk instabilitet och inbördeskrig. På senare år har situationen stabiliserats och under året som gått har det varit lugnt i landet. Inga epidemier, större katastrofer eller politisk osäkerhet har rapporterats, vilket har underlättat utvecklingsarbetet.

Plan arbetar bland annat för att öka tillgången till utbildning.

Många vägar och stora delar av infrastrukturen förstördes under det elva år långa inbördeskriget. Återuppbyggnaden av landet pågår och under året har förbättringar skett inom el- och vattenförsörjningen i städerna. Nya vägar har byggts vilket förbättrat kommunikationerna mellan huvudstaden Freetown och övriga provinser i landet.

Arbetslösheten är hög i Sierra Leone, men på senare tid har bank-, gruv- och mobilindustrin blomstrat och många har fått arbeten inom dessa branscher. Trots de många ljuspunkterna i landet är Sierra Leone fortfarande ett av världens absolut fattigaste länder. Enligt FN:s ranking av länders utvecklingsnivå hamnar Sierra Leone på plats 180 av 182.

Plan har arbetat i Sierra Leone sedan 1976 med en del avbrott under inbördeskriget. Plan bedriver verksamhet i fyra områden: Moyamba, Port Loko, Kailahun och Bombali. Det finns 9 000 fadderbarn i landet, varav 406 har en fadder i Sverige.

Tre skäl till att Plan finns i Sierra Leone

1. Alla barn har rätt till liv och överlevnad – spädbarnsdödligheten i Sierra Leone är bland de högsta i världen.
2. Barn har rätt till utveckling – det råder stora brister inom barnomsorgen och mödravården.
3. Barn har rätt till skydd – 92 procent av barnen uppger att de har blivit utsatta för fysiskt våld i skolan.

...och detta arbetar Plan med i Sierra Leone

- Arbetar för att minska barnadödligheten genom att öka medvetenhet om hygien och sanitet.
- Ökar tillgången till hälsokliniker, utbildar hälsoarbetare och ökar medvetenheten om vikten av barn- och mödravård.
- Samarbetar med regeringen och lokala nätverk för att motverka övergrepp på barn, både i skolan och i hemmet.
- Bedriver påverkansarbete för att stärka barns rättigheter.
- Arbetar för att barns åsikter ska tas på allvar och att barnets bästa alltid ska vara vägledande för all samhällsutveckling.

Så här arbetar Plan

Plan är en internationell barnrättsorganisation som arbetar för och tillsammans med barn. Allt Plans arbete utgår ifrån barnkonventionen, FN:s konvention om barnets rättigheter. Barnkonventionen baseras på alla barns rätt att överleva, utvecklas och delta.

Plans projekt sker på initiativ av lokalbefolkningen. Vi arbetar tillsammans med barn och deras familjer, andra organisationer och beslutsfattare på lokal och statlig nivå för att få bättre genomslagskraft och långsiktighet i vårt arbete. I stället för att ta över myndigheternas arbete påverkar vi dem att ta sitt ansvar. Arbetet genomförs med materiellt, tekniskt och finansiellt stöd från Plan. Målet är att lokalbefolkningen själv ska kunna driva utvecklingsarbetet vidare och på så sätt förbättra sin livssituation.

Plans arbete 2010

Skadliga sedvänjor och sexuellt utnyttjande av flickor är vanligt förekommande i Sierra Leone. 30 procent av barnen uppger att de har blivit våldtagna på väg till, från eller i skolan. 10 procent av flickorna uppger att de tvingats till samlag efter att de blivit utsatta för fysiskt våld med vapen.

Det finns ingen nationell lagstiftning mot sexuella övergrepp eller skadliga sedvänjor som kvinnlig könsstympning. Plan har under året utökat sitt samarbete med regeringen, andra nätverk och lokalbefolkningen inom Plans fyra programområden för att på lokal nivå motverka skadliga sedvänjor, sexuella övergrepp och barns utsatthet i skolorna.

Under året har goda resultat uppnåtts inom hälsa och sanitet – förekomsten av mygg har minskat med 50 procent runt bostäderna och 69 procent fler mödrar och deras barn mellan noll och fem år sover under impregnerade myggnät. Antalet människor som söker vård och får behandling för malaria har ökat med 49 procent.

Allt fler mödrar söker sig till hälsokliniker före, under och efter graviditet. I takt med att tillgången till fungerande och adekvat barn- och mödravård ökar, har antalet kvinnor som dör i barnsäng minskat med 28 procent och antalet barn som dör före fem års ålder har minskat med 25 procent i Plans programområden. Trots de goda resultaten är spädbarnsdödligheten i Sierra Leone bland de högsta i världen, och mycket arbete återstår för att förändra den situationen.

För att familjer själva ska kunna påverka och förbättra sin ekonomi har 5 094 vuxna och 1 065 unga entreprenörer i Freetown fått tillgång till finansiella tjänster genom ett mikrofinansieringsprojekt.

Barnkonventionen har 54 artiklar och fyra grundprinciper

- Artikel 2. Alla barn har samma rättigheter och lika värde.
- Artikel 3. Barnets bästa ska alltid komma i första rummet.
- Artikel 6. Varje barn har rätt att överleva och utvecklas.
- Artikel 12. Varje barn har rätt att uttrycka sin åsikt och delta i beslut som rör honom eller henne.

Hälsa och utveckling

I Plans programområden har:

- Barnadödligheten minskat med 25 procent.
- Mödradödligheten minskat med 28 procent.
- Malariarelaterade dödsfall minskat med 50 procent.

Tävling för att främja barns hälsa

I Moyambadistriktet bor 270 000 människor, varav 46 000 är barn under fem år. Distriktet är ett av de minst utvecklade i hela Sierra Leone. Barnadödligheten i området är hög – 283 av 1 000 barn dör innan de fyllt fem år, vilket är betydligt högre än den nationella siffran som är 140 på 1 000 födda.

Många kvinnor dör i barnsäng för att de inte föder barn på hälsokliniker eller får annan professionell hjälp i samband med förlossningen. Plan arbetar för ökad tillgång till sjukvård samt större medvetenhet om vikten av mödravård och barnomsorg. Plan gör insatser för att förebygga vanliga sjukdomar som malaria och hiv/aids och informerar om vikten av att söka vård för dessa sjukdomar.

Mödra- och barnadödligheten minskar när fler söker sig till hälsokliniker.

Genom ett effektivt samarbete med den lokala hälsovården arbetar man för att främja barns fysiska, mentala, kognitiva och sociala utveckling. Ett sätt att göra det är att skapa mötesplatser och event av olika slag där utbildning kombineras med att deltagarna berättar om sina erfarenheter och lär av varandra. Varje år anordnas en tävling för att utse ett föräldrapar som blir årets ambassadörer för reproduktiv hälsa.

Positiva exempel lyfts fram där föräldrar berättar om problem som de har stött på med sina barn, och hur de löste situationen. De lokala hälsoarbetarna nominerar fem till sex par som går vidare och får svara på en rad frågor som till exempel vilken roll föräldrarna har för barnets utveckling, vilka vaccinationer barnet har fått och så vidare. Det par som får högst poäng utses som vinnare i tävlingen och blir årets ambassadörer.

Det vinnande paret assisterar den lokala hälsovården med att utbilda och informera andra kvinnor och män i distriktet. Den vinnande maken, mr Gordon, berättar om sina erfarenheter som ambassadör:

– Ända sedan min fru och jag blev utsedda till årets ambassadörer har vi åkt runt i olika byar och berättat för familjer om hur man på olika sätt kan förbättra sina barns hälsa. Vi har mötts av stor värme eftersom många par tycker det är svårt att se till familjens hälsosituation och behöver tips och råd.

Metoden, som är en av många för att förbättra barns hälsa, har blivit en stor succé där föräldrar från alla olika typer av yrkesgrupper, både inom och utanför distriktet, uppmuntrar till fortsatta aktiviteter.

Utbildning

- 60 flickor i Kailahun har fått skolstipendium.
- 246 304 barn har tagit del av Plans utbildningsinsatser.
- 3 340 barn fick skolböcker och skolmaterial.

Skolstipendier för en ljusare framtid

Alla barn har rätt till utbildning oavsett kön. För två år sedan genomförde Plans regionkontor i Västafrika en studie som visar att andelen barn som går i skolan i Sierra Leone är låg, och andelen flickor är avsevärt lägre. Orsakerna är många, men framför allt handlar det om att flickors skolgång inte anses viktig och att det finns kulturella sedvänjor som hindrar flickor från att gå i skolan. De flickor som går i skolan utnyttjas ofta sexuellt. Plan arbetar för att motverka kränkningar av barns rättigheter och arbetar på olika sätt för att fler barn ska få gå i skolan.

Safie är en 13-årig flicka från Kailahundistriktet. Hon har inget minne av sina föräldrar och har aldrig fått höra sanningen om deras bortgång. Hon fick bo hos sin faster som var gift med en bonde. Att få mat för dagen var ingen garanti och varken fastern eller hennes make prioriterade Safies skolgång. Safie tillbringade större delen av sin tid på gården eller med att sälja saker på marknaden. Det fanns ingen tid över för att ägna sig åt studier och Safie fick allt sämre resultat i skolan.

Fler flickor får möjlighet till utbildning genom utdelning av skolstipendier.

En dag fick hon höra talas om att det delades ut stipendier till flickor och hon skyndade sig att kontakta de ansvariga för projektet. Safie fick ett stipendium och fick börja på en internatskola där hon kan umgås med sina jämnåriga kamrater.

– Lärarna är som mödrar för oss, vi kan prata med dem öppet om personliga saker. Vi har tillgång till bra och tillräcklig mat, toaletter, elektricitet och någon att prata med när vi behöver, berättar Safie.

Barnen får även lära sig om sanitet och hälsa. Under året förbättrades Safies skolresultat påtagligt.

Ett annat exempel på hur ungdomar själva med rätt hjälpmedel kan bidra till en positiv utveckling är från en högstadieskola i Freetown där eleverna fick ett bibliotek. En grupp flickor i skolan startade därefter en författarklubb för unga där biblioteksböckerna kom till stor nytta. I en annan skola har flickorna fått lära sig kommunikationsmetodik och många kan nu leda debatter.

Plan samarbetar med regeringen och med skolministeriet för att öka tillgången till utbildning, förbättra kvaliteten på utbildningen samt öka medvetenhet om vikten av utbildningen – framförallt för flickor.

Plans fortsatta arbete

Plan kommer att fortsätta arbeta för att fler flickor ska få möjlighet att börja skolan och för att skolan ska vara en trygg plats för eleverna. Plans mål är att alla barn ska få sina rättigheter tillgodosedda. För att detta ska uppnås krävs en långsiktig insats. I det arbetet är du som fadder mycket viktig för oss. Tack för ditt stöd!

	Sierra Leone	Sverige
Yta:	71 740 km ²	450 295 km ²
Antal invånare:	5,2 miljoner	9,1 miljoner
Huvudstad:	Freetown	Stockholm
Officiella språk:	engelska	svenska
Valuta:	leone	kronor
Human Development Index: *	plats 158 av 169	plats 9 av 169
Medellivslängd:	kvinnor 58 år och män 53 år	kvinnor 83 år och män 79 år
Spädbarnsdödlighet:	80 per 1 000 födda	3 per 1 000 födda
Läs- och skrivkunniga över 15 år:	35 procent	99 procent

* Human Development Index (HDI) mäter ett lands levnadsförhållanden samt ekonomiska och sociala utveckling. Sedan 1990 används HDI i FN:s årliga rapporter.